

Izobraževanje brez vzgoje

Problematika vzgoje in izobraževanja je kljub svoji pomembnosti še vedno vse preveč odrinjena na stranpot naših družbenih skrbi in akcij. Včasih se tako poraja občutek, da nismo zadosti zainteresirani ali pa smo celo brezbržni do teh problemov, kot da bi ne vedeli, da sta prav od uspešnosti ali neuspešnosti vzgojnoizobraževalnega sistema kar najbolj odvisna razvoj in usmeritev prihajajočih generacij.

Največja napaka, ki jo ob teh vprašanjih nenehno ponavljamo, je gotovo to, da reševanje problemov vzgoje in izobraževanja skoraj docela prepuščamo le delavcem vzgojnoizobraževalnih organizacij, ali kot pravimo »šolnikom«. Vse druge družbene strukture pa se običajno pojavijo šele, ko postane kaj narobe in takrat skušajo reševati položaj z nekakšnimi carskimi rezi ali salomonskimi odločitvami. Delavci vzgojnoizobraževalnih organizacij pa kljub veliki volji in entuziazmu sami ne morejo nositi tega težkega bremena.

Po sprejetju Zakona o usmerjenem izobraževanju je bilo sicer veliko storjenega. Šolski sistem je postal sodobnejši, bolj uglasen s potrebami družbe. Tudi na področju samoupravnega položaja učencev smo storili korak naprej. Počasi smo pričeli izkoreninjati v našem šolskem sistemu še kako prisoten duh marija-terezijanske šole. Mladinska organizacija ni stala

križem rok ob teh problemih. Po svojih najboljših močeh se je vključevala v njihovo razreševanje in marsikje dosegla zavidljive uspehe.

Vendar pa kljub mnogim naporom, ne samo ZSMS, nismo še uspeli uresničiti naloge, ki si jo na področju vzgoje in izobraževanja zadajamo že vrsto let. V srednjih, pa tudi v osnovnih šolah namreč še vedno ugotavljamo preveliko oblast izobraževanja nad vzgojo; ali drugače rečeno, preobsežna in marsikdaj nedorečena učna snov je skoraj povsem potisnila v stran vzgojo, ki jo predvsem v srednjih šolah skorajda več ni. Odnosi med učitelji in učenci ter učenci samimi postajajo plitvi, večinoma neosebni, problemi se rešujejo z administrativnimi kaznimi, ne pa z odkrito, pošteno, humano besedo.

Posledice takega stanja so hudo zaskrbljujoče. Ne gre le za trenuten problem, temveč za problem, ki bo ostal in še kako vplival na odnose v

družbi nasploh. Tudi starši, prezaposleni v pehanju za materialnimi dobrinami, vse prevečkrat niso uresničili svoje vzgojne vloge. Svojo odgovornost so prenašali in prenašajo na šolo, ki pa te naloge, takšna kot je danes, ne more uspešno opraviti.

Tako beležimo porast mladinskega prestopništva, nezadovoljstva in nezainteresiranosti med mladimi in še kopico drugih zaskrbljujočih pojavov. Tudi mladinska organizacija, kot vzgojna organizacija, ni uresničila svoje vloge saj smo se prepozno zavedli, da iz odtujenega foruma ni moč reševati na pogled sicer preprostih človeških problemov. Zato smo se tudi mi vse preveč brezbržno vključevali v splošno družbeno stanje, ki je bilo in je še marsikje usmerjeno le v ukrepanje in post-festumovsko kaznovanje, ne pa v delovanje, ki bi take in podobne pojave preprečevalo.

Velikokrat pravimo, da nikoli ni prepozno. Vendar se kaj lahko zgodi, da nam odpelje zadnji vlak. Posledice tega bodo tako hude, da moramo že danes storiti vse, kar je v naši moči in še več za ozdravitev sedanjega stanja. Gotovo ne bo lahko, toda urejen položaj na področju vzgoje in izobraževanja je eden glavnih temeljev za uspešen razvoj sleherne družbe.

I. L.

Mladi v trenutkih sprostitve ne dajejo vtisa, da jih tare tudi vrsta problemov in skrbi

NOVOST IZ CANKARJEVEGA DOMA

Mladi ceneje do kulture

Kulturni in kongresni center Cankarjev dom je uvedel novost za dijake in študente. Natisnili so posebne izkaznice, s katero bodo lahko uveljavljali 50-odstotni popust pri prireditvah v Cankarjevem domu.

V izkaznico mora biti nalepljena tudi slika študenta ali dijaka, ki mora biti potrjena na ustrezni srednji šoli ali visokošolski temeljni organizaciji. Izkaznica velja za tekoče študijsko oziroma šolsko leto, vendar pa s to izkaznico ni mogoče uveljavljati popusta za komercialne prireditve.

Izkaznico je mogoče za 50 dinarjev kupiti pri blagajni Cankarjevega doma v Emonskem prehodu.

M. PETEK

Novice OK ZSMS Ljubljana Center

● Od 9. do 14. maja je bil v KS Stari Vodmat teden mladih v Centru. V okviru tedna mladih so bila športna tekmovanja v sledečih panogah: Mladinci: mali nogomet, košarka, streljanje, kegljanje, odbojka. Mladinke: košarka, streljanje, kegljanje, odbojka.

Nastopale so ekipe iz OO ZSMS za območja občine Center in enot JLA. Mali nogomet, košarka in odbojko so igrali na igriščih v KS Stari Vodmat (za reševalno postajo). Kegljanje in streljanje za mladince in mladinke je bilo v soboto, 14. maja v prostorih Doma borcev in invalidov na Malenškovi ulici (v KS Stari Vodmat).

● 12. maja smo ob 16.00 sprejeli zvezno štafeto mladosti ter jo ob 16.40 oddali mladini iz občine Bežigrad.

● Od 16. do 20. maja je v prostorih kluba delegatov 6. mladinska politična šola, ki jo organizira OK ZSMS Ljubljana Center.

● Od 19. do 22. maja organizira OK ZSMS Ljubljana Center v okviru mladinske pohodne enote X. SNOUB trinipoldnevni pohod iz Borovnice do Ljubljane. Trasa pohoda poteka takole: Borovnica-Rakitna-Krvava peč-Zapotok-Črna vas-Ig-Ljubljana.

● V večernih urah 24. maja bo z vlakom odšlo iz občine Center približno 100 mladih v Beograd na centralno prireditev ob dnevu mladosti. V Ljubljano se bodo vrnil 26. maja v jutranjih urah. Cena prevoza in karte za osrednjo prireditev je eriotna 209,20 dinarja.

Štafeta mladosti v Ljubljani

Slovesno in pristrčno smo jo 12. maja sprejeli v Ljubljani – mestu heroju. S prenašanjem iz roke v roko se sklepa živi obroč mladih iz vse Jugoslavije, s tem pa se simbolično prenaša sporočilo vseh mladih ljudi, da bomo tudi v teh težkih stabilizacijskih časih dali naš polni prispevek na delovnem mestu, v šoli, v mladinski organizaciji in povsod tam, kjer v prostem času izražamo svoje interese in hotenja.

V 40 minutah je v občini Ljubljana Center štafeta obšla mnogo zgodovinskih mest iz NOB, pred grobnico narodnih herojev se je poklonila spominu na preminule revolucionarje, na osrednji prireditvi v kasarni 4. julij pa so jo pozdravili pripadniki JLA, ki so skupaj z mladimi iz občine pripravili krajši kulturni program.

Pot štafete mladosti je tako tudi na poti po naši občini simbolizirala živo vez naših narodov in narodnosti. Mladi smo tako znova dokazali, da smo prepričani v velikanski pomen krepitve bratstva in enotnosti, največje pridobitve naše revolucije, ki je eden temeljnih kamnov našega nadaljnega razvoja in najboljši kazalec poti v še svetlejšo prihodnost.

NEKAJ MISLI O DELU MLADIH V UPRAVNIH ORGANIH

Premalo zavzetosti

Osnovne organizacije ZSM v upravnih organih vsako leto znova sprejemajo in potrjujejo program dela za prihodnje leto. Res je, da sta v programih posebej poudarjena vloga in pomen osnovnih organizacij ter programska usmeritev za naslednje leto. Vendar moramo vedno znova ugotoviti, da smo še vedno zelo daleč od programske začetnih osnov, tako v uresničevanju, kot, kar je še posebej zaskrbljujoče, v zavesti in miselnosti članov mladinske organizacije. Gre namreč za to, da sprejemamo programske usmeritve, že vnaprej pa se zavedamo, da jih zaradi takšnih ali drugačnih razlogov ne bomo ali ne bomo mogli uresničiti.

Vedno bolj, zlasti v zadnjem času, je čutili nekakšen odpor pri številnih mladih za delo v osnovnih organizacijah, kar je treba pripisati predvsem nemoči posameznikov, ali še bolje, neupoštevanju ali ignoranci številnih tistih, ki so in bi morali biti odgovorni za zdravo spodbudo mladih. Le-ti največkrat stojijo ob strani in ponujajo mladim le »dobronamerne nasvete«, ali pa preprosto ne reagirajo v trenutkih, ko bi bila njihova pomoč še kako po-

trebna.

Delo mladinskih organizacij tako v upravnih organih kakor marsikje drugod bi težko opredelili kot prizadevanje za vsestranske stabilizacijske napore, odločanje o bistvenih vprašanjih življenja in dela in razreševanje problematike, niti ne kot uveljavljanje svojih lastnih stališč in interesov. Delo mladih marsikdaj lahko označimo le kot pomožno obliko delovanja različnih družbenopolitičnih organizacij in

drugih; delo mladih se preveč osredotoča le na organiziranje različnih predavanj, kulturnih, predvsem pa športnih in prijeteljskih srečanj.

Vedno bolj je torej čutiti pasivnost pri delu osnovnih organizacij. Posamezni predsedniki OO ZSM jo skušajo reševati in odpravljati na različne načine. Opažamo, da je dokaj učinkovito izključevanje mladincev iz OO ZSM, kar sicer samo po sebi ne predstavlja kakšne posebne sankcije; je le nekakšna moralna obsodba mladih zoper posameznike, ki se jim ne zdi vredno, da bi sodelovali pri aktivnostih mladih, niti s svojo prisotnostjo na sicer že tako redkih sestankih.

Zaskrbljujoča ugotovitev, ki pa bi ji morali posvetiti več pozornosti, je, da so prenekateri mladinci aktivni le takrat in predvsem tam, kjer predvidevajo, da bodo lahko za sebe pridobili kakršnekoli ugodnosti. Res je, da je to povsem človeška in deloma opravičljiva lastnost, vendar tak egoizem posameznikov ni več skrita, latentna nevarnost, pač pa je ponekod že presegla okvire prikrivanja in sramu in se marsikje kaže navzven že kot nekaj jasnega in samo po sebi umevnega.

Še vedno namenjam o daleč premajhno

skrb za ustrezno vzgojo mladih že v osnovnih šolah, pa tudi kasneje, v samih organizacijah združenega dela. Izobraževanje in osveščanje mladih, pa ne le s pisano ali govorjeno besedo, pač pa z različnimi oblikami konkretne podpore, je namreč ena od predpostavk, ki bi lahko pomenila, seveda z dolgoročnega vidika, izboljšanje stanja.

Naslednje, kar bi moglo prispevati k kvalitetnejšemu delu mladih, je možnost resnične osamosvojitve posameznih osnovnih organizacij. Dokler bodo posamezniki ali celo organizacije s pretnjami in drugimi oblikami omejevali ali celo onemogočali mladim, da bi zavzemali samostojne odločitve, ne moremo govoriti o osnovni organizaciji kot enakovredni družbenopolitični organizaciji.

Izboljšanje dela mladincev ni le zadeva mladincev samih, je pravica in dolžnost vseh, da sodelujejo pri delu, brez vsiljevanja stališč. Še vedno pa kljub vsemu navedenemu velja ugotovitev, da bi mladi lahko in morali storiti več.

Vse, kar smo povedali, pa ne velja le za mlade v upravnih organih ampak povsod in v vseh sredinah.

ZLATA ŠTIBLAR